

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio Prima. An, & qualiter Essentia Divina concurrat ad sui Visionem ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

P. Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 30. à n. 14. & tom. 2. in 3. part. d. 19. sect. 4. P. Vasq. i. p. d. 56. cap. 1. & 2. P. Granad. tr. 7. d. 1. P. Amicus tom. 1. d. 9. à num. 502. & alii. Probatur primò authoritate Scripturæ Joan. 1. & 1. Joan. 4. Deum nemo vidit unquam. Et Joan. 6. Non quia Patrem vidit quisquam, nisi is, qui est à Deo vidit Patrem. Et 1. Tim. 6. Quem nullus hominum vidit, sed nec videre potest; quæ loca cum universaliter loquantur, debent de omnibus viatoribus intelligi; ergo &c. Confirmatur authoritate Evarist. Papæ in 1. Epist. Decretal. ad finem. Quam, inquit, nempe lucem inaccessibilem nullus modo nostrum in hoc mortali corpore constitutus potest aliquatenus contueri, sed dum apparuerit, tunc verè illum videbit sicuti est, qui ejus conspectui fuerit dignus coaptari, & non sicut Moyses, cateriq; Propheta per enigmata, & figuram; ergo &c.

37. Probatur secundò ratione ab hac authoritate deducta, quia quando in Sacra Scriptura aliquid de omnibus hominibus universaliter affirmatur, aut negatur verbis expressis, non debet fieri alicujus exceptio à tali propositione universali, nisi detur efficax fundamentum, aut in sacris litteris, aut in traditione Ecclesiæ, aut in ratione; sed in Sacra Pagina, ut patet locis proximè citatis, universaliter affirmatur, nullam in hac lege fuisse factam dispensationem, & nullum afferretur ex eademmet Scriptura fundamentum alicujus momenti in contrarium; nulla traditio Ecclesiæ in oppositum, imò plures ex Sanctis Patribus pugnant in contrarium; nulla denique ratio quæ vim faciat, solum enim ad summum afferuntur rationes congruentiæ, illæque fundatæ in aliqua suppositione satis dubia; ergo probabilius negandum est universaliter Visionem Beatam alicui viatori fuisse communicatam ex peculiari privilegio.

38. Hinc ad fundamentum oppositæ sententiæ, qualis est authoritas D. Augusti. & D. Thom. aliorumque Scholasticorum dicimus, D. Augustino opponi posse definitionem Evaristi Papæ, aliosq; Patres apud Doctores cit. Et D. Thomæ, aliosq; Scholasticos posse etiam opponi alios Doctores, qui hanc controversiam ex professo in contrarium tractarunt.

39. Ad loca Sacræ Paginæ, ex quibus colligi videtur, Moysen vidisse Essentiam Divinam, ut Exod. 33. Ostende mihi faciem tuam. Et iterum. Ostende mihi gloriam tuam. Et iterum. Loquebatur Dominus ad Moysen facie ad faciem. Et Num. 12. Ore enim ad os loquar ei, & palam, & non per enigmata, & figuras Deum videt. Dicimus ex illis solum convinci, Moysen fuisse elevatum ad quoddam genus familiaritatis supra ceteros Prophetas, quod ut Deus exprimeret, usus est illo modo loquendi; præsertim cum Moyse desideranti videre gloriam Dei, Deus ipse responderit: Non videbit me, homo, & vivet.

40. Ad illud, quod afferunt de D. Paulo 2. Cor. 12. Reptus est in Paradisum, & usque ad tertium cælum, & audivisse arcana verba; dicimus cum P. Soar cit. num. 17. Primò verba illa non esse propria, sed metaphorica variis exposita interpretationibus. Secundò, totum illum raptum, prout ibi narratur, satis propriè intelligi, si Paulus elevatus est ad videndum ipsam Christi Humanitatem & gloriam, & consortium Beatorum, ibique intellexit arcana fidei mysteria. Hinc multominus convincunt testimonia alia allata, aut Scripturæ, aut Patrum circa alios Sanctos, de quibus supra; solum enim probant peculiarem quædam modum cognoscendi Deum, semper tamen intra modum abstractivum,

& ænigmaticum proprium hominum in hac vita degentium, & qualem possumus dicere habuisse D. Ignatium Parentem meum, cum dixerit: Si Sacra Littera non extarent, se tamen pro fide mori paratum ex iis solum, quæ sibi Manresa patefecerat Dominus.

DISPUTATIO II. De Principiis Visionis Beatæ ex parte objecti.

SECTIO I.

An, & qualiter Essentia Divina
concurrat ad sui Visionem?

N qualibet cognitione, tam naturali, quam supernaturali duplex principium necessario intervenit, alterum ex parte potentia cognitionem ipsam elicientis, qualis est ipsamet potentia, & habitus, sive naturalis, sive supernaturalis, & infusus, aut peculiare aliquod auxilium loco illius: alterum ex parte objecti, quale est ipsummet objectum si sit proportionatum, aut species impressa ejus vicaria, si sit improporionatum. Utrumque in Visione Beata, sive Cognitione intuitiva Dei, suas patitur difficultates: Primo igitur omisso in sequentem disputationem, in qua de illo latius tractabimus; de secundo, quod in Visione Beata est ipsa Essentia Divina, aut species impressa illius vices supplens, quatuor præcipuas difficultates per subsequentes sectiones expediemus: Prima, utrum Essentia divina possit concurrere, & de facto, (licet sit possibilis species impressa Dei) concurrat immediate ad sui Visionem? Secunda, An necessario concurrat, & sub ratione naturæ: an potius liberè, & sub ratione voluntatis? Tertia, an concurrat per se primariò secundum omnes suas perfectiones: an solum secundum aliquas? Quarta, utrum possibilis sit species impressa intuitiva Dei, sive Essentiæ divinæ? His positis.

Difficultas 1. Utrum Essentia divina possit immediate concurrere ad sui visionem intuitivam? Affirmativè Est communis in Theologia. Ita D. Thom. Scot. in 2. dist. 3. q. 9. P. Molin. 1. p. q. 12. d. 2. d. 1. conclus. 2. & d. 2. §. Licet autem P. Valent. 1. p. tom. 1. d. 1. q. 12. punct. 2. P. Fons. lib. 5. Met. cap. 2. quæst. 12. sect. 2. P. Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 12. num. 14. & 3. p. q. 9. art. 1. d. 24. sect. 2. §. Ad exemplum ergo P. Sal. 1. 2. tract. 2. d. 5. sect. 2. num. 34. P. Gil. tom. 2. tract. 6. cap. 1. & alii apud illos. Probatur primò, quia ab actu ad potentiam benè valet argumentum; sed Essentia divina de facto concurrat immediate ad sui visionem intuitivam, ut ex dicendis constabit; ergo potest sic ad illam concurrere.

Probatur secundò, quia species objectorum à Philosophis, & Theologis requiruntur, ut ipsa objecta reddantur intelligibilia in actu, quæ aut propter suam materialitatem, aut propter absentiā, aut propter distantiam à potentia cognoscente

noscente talia non erunt absque specie eorum locum supplente; sed Essentia divina est objectum maximè intelligibile in actu, tum ob summam immaterialitatem, & rationem actus purissimi, quam includit: tum ob summam indistantiam, & supremam assistentiam respectu intellectus creati; ergo se ipsa facere potest, quidquid faceret illius species impressa, si daretur; consequenterque potest concurrere immediatè ad sui visionem.

4. Probatur tertio à simili, quia Angelus (idemque dicendum de anima rationali in statu separationis prout diximus in *Phys. tract. 12. d. 3. n. 89.*) per suam essentiam absque sui specie impressa potest, & de facto concurrere ad sui cognitionem intuitivam, ut ex communi Sententia rectè probat *P. Soar. lib. 2. de Angel. cap. 4. n. 9.* & nos etiam diximus loco proximè cit. *num. 97.* solum quia ob suam immaterialitatem, & præsentiam ad proprium intellectum, redditur sufficienter intelligibilis in actu; ergo à fortiori id poterit Essentia divina. Confirmatur, quia talis modus concurrendi tantum abest, ut in Deo arguat imperfectionem, ut potius perfectionem asserat, ut respondendo ad argumenta in contrarium patebit; ergo &c.

5. Oppositum tenent *Argent. in 4. dist. 49. q. 2. art. 2. §. Sed istud. Richard. in 3. dist. 24. art. 3. Mayron. in 4. dist. 12. q. 1. Marsil. q. 10. art. 2. p. 1. P. Vasq. 1. p. d. 43. à cap. 3. usque ad 7. qui omnes dicunt, dato quod possibilis sit species impressa intuitiva Dei, non posse Essentiam divinam ad sui visionem concurrere, nisi mediante tali specie; & hanc fuisse plurium Theologorum Sententiam refert *Henricus in sum. art. 33. q. 2.* & non esse omnino rejiciendam docet *P. Molin. 1. p. q. 12. art. 2. d. 2. eandemque satis prolixè probat, & sequitur Egid. Lufitan. tom. 2. lib. 8. p. 2. q. 4. art. 1. à §. 6. pro quibus:**

6. Argues 1. De ratione speciei impressæ (dato quod sit possibilis respectu Essentiæ divinæ,) est: Primò facere, ut intellectus sit Deus intentionaliter, seu intelligibiliter, & representativè: secundo constituere intellectum in actu primo: tertio præsentare objectum intellectui: quarto illud unire intellectui objectivè: quinto determinare intellectum ad talem speciem visionis: sexto influere cum intellectu ad actum videndi: septimò representare objectum, ut terminum intellectiōnis; sed Essentia divina non potest supplere hæc omnia munia speciei; ergo neque concurrere ad sui visionem absque specie.

7. Respondeo, licet Essentia divina per se formaliter supplere nequeat munia illa speciei, quæ eidem competunt quatenus est quoddam accidens, qualia sunt determinare potentiam eam actuando, & informando per unionem realem, & propriam inhaerentiam, & similia, quæ in Deo arguerent imperfectionem; omnia tamen, quæ eidem competunt, quatenus est comprincipium Visionis Beatæ ex parte objecti, citra imperfectionem supplere posse, ut per singula discurrendo constare potest, quod satis est, ut loco illius possit immediatè concurrere ad sui visionem; per accidens enim est ad rationem comprincipii ex parte objecti, quod sit accidens, aut substantia, dummodò habeat omnia per se requisita ad productionem cognitionis, quantum est ex parte objecti. Circa singula speciei munia, & quomodò ab Essentia divina suppleri queant, ex infra dicendis constabit. Vide interim *P. Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 12. à num. 6.*

8. Argues 2. ex *P. Vasq. cit. cap. 4.* Deus, five Essentia divina non potest supplere munus speciei intelligibilis, nisi subeat vicem causæ particularis; sed hoc stare non potest; alioqui jam supervacaneū esset lumen gloriæ, aut auxilium Dei supernaturale, sine quibustamen dari nequit Visio Beatæ, ut ex infra dicendis constabit; siquidem cum Essentia divina virtutem habeat infinitam, seipsa potest efficere, quidquid efficere lumen gloriæ, vel auxilium supernaturale; ergo &c. Respondeo negando minorem, & illius sequelam, ad cujus probationem negamus, Essentiam divinam, quatenus præcisè concurrat loco speciei, posse supplere lumen, aut auxilium supernaturale; siquidem cum hæc sint principia habentia se ex parte potentia, & veluti in alio genere constituta, non possunt aliter suppleri, quam per principium, quod etiam se habeat formaliter ex parte potentia, quale non est Essentia divina, prout supplet præcisè locum speciei.

9. Argues 3. Essentia divina ex se est illimitata quoad rationem causandi; sed magna imperfectio est, causam ex suo genere universalem fieri determinatam, particularem, & limitatam ad unicum effectum, qualis est Visio Beatæ; ergo non potest immediatè ad illam concurrere sic limitari. Respondeo Essentiam divinam ex eo, quod concurrat ut causa particularis ad productionem Visionis Beatæ, aut alterius cujusque effectus particularis, non statim sequi, quod imperfecta, & limitata reddatur; alioqui non posset unquam se sola efficere, quidquid efficit cum causis secundis, quod est contra rationem naturalem. Undè tantum abest, ut id imperfectionem arguat, quod potius sit maxima perfectio.

10. Argues 4. Si Essentia divina sic concurreret ad Visionem Beatam cum intellectu creato, sequeretur ab eo dependere in ratione causæ universalis, sine qua non posset producere ipsam visionem; sed hoc non est dicendum; ergo &c. Respondeo negando sequelam; nam etiam quando concurrat ut causa universalis omnium rerum, non potest prout sic concurrere absque concursu causarum particularium; & tamen non idèò dicitur ab illis dependere, aut eis subordinari, ut constet.

11. Argues 5. Si Essentia divina sic concurreret ad Visionem Beatam loco speciei, subiret vices causæ minùs principalis, & subordinatæ; siquidem ut species pender ab applicatione intellectus utentis, aut non utentis tali specie ad eliciendam cognitionem, ita etiam penderet Essentia divina, quod quidem satis esset ad rationem causæ minùs principalis, & subordinatæ; sed hoc non videtur admittendum; ergo &c. Respondeo negando majorem, & ejus probationem, nam Essentia divina, prout immediatè concurrat, est ipsamet objectum, quod dici nequit causa minùs principalis, & subordinata intellectui, cum potius sit primum movens respectu illius, illumque extrahat à potentia ad actum. Undè potius ipse intellectus dici debet causa instrumentalis; Essentia autem divina dicenda est causa principalis, ut ex infra dicendis magis constabit.

12. Argues 6. Non sufficit realis præsentia, & assistentia extrinseca unius Angeli ad alium, ut ab illo intuitivè cognoscatur; ergo neque sufficere immediata præsentia, & assistentia extrinseca Essentiæ divinæ ad intellectum Beati, ut ab illo intuitivè videatur; consequenterque Essentia divina non sic concurrat ad sui visionem. Respondeo cum *P. Soar. lib. 2. de Angel. cap. 5. num. 16.*

17. & lib. 2. *Attrib. cap. 12. num. 16.* concessio antecedente; negando consequentiam; diversa ratio est, quia ut actio intelligendi prodeat vitaliter, & indivisibiliter ab objecto, & potentia, requiritur subordinatio, & conjunctio per se inter duo illa principia, ita ut ad influxum unius etiam alterum ei cooperetur; hæc autem subordinatio, & conjunctio non reperitur inter Angelum cognoscendum, & intellectum Angeli cognoscentis per solam realem præsentiam, & assistentiam extrinsecam; siquidem neutrum ex illis principiis per se, & ex natura sua alteri cooperatur, ut patet: at verò inter intellectum Beati perfulsum lumine gloriæ, & Essentiam divinam videndam prædicta conjunctio & subordinatio reperitur; siquidem intellectus lumine illustratus subordinatur ipsi Deo ut primo motori ad Visionem.

13. Argues 7. Intellectus per speciem impressam redditur proximè potens, & constitutus in actu primo ad eliciendam Visionem; sed nihil redditur formaliter potens per virtutem sibi extrinsecam; neque constituitur in actu primo per id, quod illud non actuatur, qualiter se habet Essentia divina respectu intellectus Beati; ergo hæc non potest loco speciei immediatè concurrere ad sui Visionem. Respondeo, intellectum Beati non reddi proximè potentem absolute, & adæquatè per solam speciem impressam, sed in ratione potentia per lumen gloriæ, & ex parte objecti per speciem: Undè licet suppleatur concursus speciei per Essentiam, non ideo potentia dicitur fieri absolute potens per virtutem extrinsecam, sed fieri absolute completa in ratione potentia per lumen sibi intrinsecum; & in ratione principii adæquati visionis per habitudinem ad principium extrinsecum, qualis est Essentia, quod non est inconveniens. Deinde constituto in actu primo requirit solùm formam, quæ determetur in differentiam potentia, qualiter se habet Essentia divina, non autem quæ intrinsecè actuatur, & informet; hoc enim est per accidens, & proprium solius formæ accidentalis.

14. Difficultas 2. Utrum Essentia divina de facto immediatè concurrat ad sui Visionem? Affirmative. Ita D. Thom. 1. p. q. 12. art. 2. *Alens. 1. p. q. 7. memb. 2. & in 2. p. q. 24. memb. 1. Henric. quodlib. 3. q. 1. & quodlib. 4. q. 2. Durand. in 4. dist. 49. q. 1. art. 2. Scot. in 4. dist. 49. q. 2. art. 3. Capreol. ibid. q. 5. art. 1. Caiet. 1. p. q. 12. art. 2. Ferrar. lib. 3. contr. gent. cap. 49. P. Molin. 1. p. q. 12. art. 2. d. 1. Conclus. 2. P. Soar. in Met. d. 30. sect. 11. num. 35. & lib. 2. de Attrib. cap. 12. num. 21. P. Valent. tom. 1. q. 12. pun. 2. P. Sal. 1. 2. tr. 2. d. 5. sect. 2. num. 36. P. Granad. 1. p. q. 12. tr. 4. d. 5. sect. 3. P. Herice d. 42. cap. 3. P. Tanner. 1. p. d. 2. q. 6. dub. 2. n. 9. P. Compton. tom. 1. d. 15. sect. 1. n. 7. P. Fasol. 1. p. q. 12. art. 2. dub. 8. num. 25. & alii.*

15. Probatur primò, quia Deus, sive Essentia divina est objectum maximè intelligibile in actu; tum ob maximam immaterialitatem, & rationem actus purissimi, quam sibi vendicat: tum ob supremam indistantiam, & assistentiam, quam habet in ratione formæ intelligibilis respectu intellectus Beati, ut proximè diximus; ergo superflua est species impressa, quæ mediante intellectui uniatur in ratione formæ intelligibilis; siquidem species impressa solùm à Philosophis, & Theologis admittitur propter materialitatem, inproportionem, absentiam, & distantiam objectorum respectu potentiarum cognoscentium. Confirmatur, quia ram substantia Angeli, quam animæ separatæ per se immediatè

Tom. 1.

concurrunt ad sui cognitionem, ut supra jam diximus num. 4. non nisi, quia sunt objecta immaterialia, & propriis potentiis sufficienter præsentia; ergo à fortiori sic concurrerit Essentia divina ad sui cognitionem, cum sit immaterialior, & præsentior intellectui Beati.

16. Probatur secundò, quia quando Deus concurrerit ad aliquem effectum, ut causa particularis, non concurrerit medio instrumento, nisi interveniat aliqua specialis congruitas, & convenientia, qualis videtur, quando effectivè producit gratiam per Sacramenta, quibus Deus utitur tanquam signis sensibilibus, ut fideles per illa connaturalius, & efficacius excitentur ad cognitionem, & amorem rerum supernaturalium; sed Deus ad sui visionem concurrerit ut causa particularis principalis, & nulla apparet congruitas, aut convenientia specialis, propter quam instrumento, sive specie uti debeat; ergo se solo, & non mediante specie ad illam concurrerit.

17. Confirmatur, quia causa particularis creata instrumento non utitur, nisi quando de se insufficiens est ad producendum effectum immediatè; in quo discriminatur à causa universalis, quæ media particulari ad effectum necessariò concurrerit; alioqui jam esset particularis, & non universalis; sed Essentia divina est causa particularis, & per se sufficiens ad visionem producendam, ut supra diximus; ergo illam de facto immediatè producet, & non mediante instrumento, sive specie.

18. Probatur tertio, quia statui beatifico perfectissimo concedendus est congruentior modus concurrendi ad productionem visionis talem statum constituentis; sed tali statui congruentior est concursus immediatus, quàm mediatus Essentia divinæ cum intellectu Beati; siquidem ille supponit majorem unionem Essentia cum intellectu in ratione principii, quàm iste; per illumque efficiuntur beatæ mentes Deiformes, & Deo maximè similes, quatenus ipsum Deum cognoscunt intuitivè per eandemmet formam intelligibilem immediatam, qua Deus se ipsum intuitivè, & comprehensivè cognoscit; ergo talis concursus tali statui necessariò concedendus erit.

19. Contrariam tenent sententiam. Vega apud Ovand. in 4. dist. 49. proposit. 10. P. Vasq. 1. p. d. 43. cap. 7. n. 32. & 34. Egitaniens. tom. 2. de Beatit. lib. 8. p. 2. q. 3. art. 3. S. 2. Richard. in 3. dist. 14. art. 1. q. 3. Favent Scot. in 4. dist. 49. q. 11. Argentin. in 3. q. unica art. 1. ad 1. tenet etiam P. Alarcon. 1. p. tr. 1. d. 3. cap. 2. n. 4. & cap. 3. eamque plures ex viris doctis fuisse amplexos, testantur Henricus in sum. art. 33. q. 2. ad 3. Mayron. quodlib. 4. difficult. 6. P. Sal. 1. 2. tr. 2. d. 5. sect. 2. num. 11. & 12. pro quibus:

20. Obijcies 1. Deus non solet se solo efficere, quod potest mediante causâ secundâ præstare, ut facta inductione per omnia ejus opera, apertè constat; sed potest mediante specie creata concurrere ad sui Visionem; ergo non est cur id faciat immediatè se solo. Respondeo majorem esse veram, quando Deus concurrerit ut causa universalis: non ita verò, quando concurrerit ut causa particularis, ut concurrerit in productione visionis Beatæ, prout supra diximus, & infra dicemus.

21. Obijcies 2. Non sunt augenda miracula absque necessitate; sed nulla datur necessitas ad hoc, ut Deus se solo efficiat sui visionem ex parte objecti; ergo &c. Resp. falsè supponi dari aliquod miraculum in eo, quod Deus prout sic immediatè concurrat ad sui visionem, cum sit modus maximè

F

con-

connaturalis operandi in Deo, quod operetur ut causa particularis; præsertim cum sic operari est magis conveniens statui beatifico, ut diximus, sicque absque ullo miraculo ita operatur; sicut nulum miraculum est, quod Angelus, aut anima separata ad sui cognitionem immediatè concurrat.

22. Instabis: Effectus connaturalis semper producit à causâ magis univocâ; sed species est causa magis univoca respectu Visionis Beatæ, quàm Deus; ergo connaturalis producit per speciem, quàm immediatè per Essentiam. Respondeo majorem esse veram per se loquendo; hæc autem datur specialis ratio in contrarium: Primò, quia species est vicaria objecti; sicque connaturaliter dari nequit, nisi ubi objectum ob suam improprietatem non potest per se immediatè concurrere, ut potest in præsentia; Secundò, quia sic Deo immediatè concurrente, visio plenius sortitur rationem imaginis, quæ cum ab illo produci petat, cujus est imago, eò perfectius fit, quò immediatius.

23. Obijcies 2. Non minus potest Deus producere Visionem Beatam, & amorem beatificum in patria; similesque actiones supernaturales in via, absque lumine, vel habitu supernaturali ex parte potentia; quàm producere Visionem Beatam absque specie impressâ ex parte objecti; sed non concurrat ad illos actus, sive in patria, sive in via absque lumine, vel habitu supernaturali ex parte potentia; ergo neque sic concurrat ad visionem absque specie impressâ ex parte objecti. Confirmatur, quia statui beatifico, utpotè perfectissimo debet tribui perfectissimus modus operandi; perfectior autem operandi modus est per formam intrinsicè inhærentem, qualis est species impressa, quàm per formam extrinsicè assistentem, & adjuvantem, quale est objectum, sive Essentia divina cognoscenda.

24. Respondeo concessa majori, & minori, negando consequentiam; diversa ratio est, quia cum habitus dentur ad corroborandam potentiam, & ex parte ipsius potentia; se habeant, connaturalior modus concurrendi ex parte potentia; est concurrere per formam intrinsicè inhærentem, quàm per modum auxilii extrinsicè adjuvantis; ideoque Deus utitur formâ illâ intrinsicè inhærente ex parte potentia; ad omnes illos actus supernaturales tam in patria, quàm in via; at verò cum concursus objecti per se loquendo sit extrinsecus, connaturalior est, & congruentior per formam extrinsicè assistentem, quando hæc fuerit maximè intelligibilis in actu, qualis est ipsa Essentia divina; imò & Angelica, ut supra diximus. Et per hæc patet quid dicendum sit ad confirmationem argumenti.

25. Obijcies 4. Deus in hac vita concurrat ad sui cognitionem per speciem impressam; ergo & in patria. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quia cognitio in patria, cum sit clara, & intuitiva, debet esse immediata, & facialis, sicque debet à Deo immediatè, & nullo interposito, procedere; at verò in via, cum sit obscura, & abstractiva, non habetur immediatè, sed per species alienas, & à rebus creatis emendatas juxta illud ad Rom. 1. 20. Invisibilia Dei per ea quæ facta sunt, intellectû conspicuntur.

26. Obijcies 5. Non implicat qualitas aliqua supernaturalis, quæ simul eleve potentiam in ratione potentia; & cum illa concurrat loco objecti; ergo tale erit de facto lumen gloriæ; consequenterque Essentia Divina non concurrat imme-

diatè ad sui cognitionem. Respondeo quidquid sit de antecedente, negando consequentiam; neque enim dari potest connaturaliter talis qualitas, quando objectum est maximè præsens, & proportionatum, qualis est Deus, ut diximus.

Obijcies 6. Si Deus immediatè concurreret per Essentiam ad sui cognitionem, ad eam concurreret necessariò; siquidem posito lumine gloriæ in intellectu, non potest Deus negare concursum objectivum ad producendam visionem; sed hoc stare non potest; siquidem actiones Dei ad extra omnes sunt liberæ; ergo &c. Respondeo argumentum in utraque sententia eandem habere vim; nam concursus objecti non est minus necessarius ad producendam speciem, quàm visionem; ergo posito lumine, deberet Deus necessariò producere speciem, & hæc Visionem. Undè fit:

SECTIO II.

Vtrum Essentia Divina concurrat ad sui visionem necessariò, & sub ratione Naturæ: an liberè, & sub ratione Voluntatis?

Dico 1. Essentia divina concurrat ad sui Visionem, non solum in ratione causæ formalis externæ illam specificando, quod commune est omnibus aliis objectis respectu actuum, quos terminant, sed etiam in ratione causæ efficientis, eandem effectivè producendo. Ita P. Molin. 1. p. q. 12. art. 2. d. 2. §. His ita. P. Valent. 1. p. d. 1. q. 12. punct. 2. §. Primò intelligitur. P. Soar. lib. 2. de attrib. cap. 12. à n. 17. P. Sal. 1. 2. q. 3. d. 5. tract. 2. sect. 2. & alii Recentiores contra Bannez 1. p. q. 12. art. 2. dub. 2. Conclus. 3. Pesant. d. unica ad 7. aliosque ex Recentioribus.

Probatur primò, quia Essentia divina concurrat loco speciei impressæ, prout supra diximus; sed species secundum verissimam Philosophorum sententiam ad hoc datur, ut effectivè concurrendo potentiam determinet; ergo &c. Secundò, quia in hoc concursu nulla apparet repugnantia, aut imperfectio, ut ex supra dictis patet; ergo &c. Tertiò, quia hoc sublatò concursu, non datur adæquata causa Visionis Beatæ; siquidem tolleretur concursus effectivè determinans intellectum ex parte objecti, qui tamen necessarius est ad quamlibet cognitionem, etiam naturalem eliciendam, ut ex Philosophia tanquam certum supponitur; ergo &c.

Dico 2. Præter concursum in ratione causæ formalis externæ, & effectivum, de quibus proximè, non reperitur in Essentia divina alius tertius, qui ab aliquibus dicitur causalitas, seu unio formalis Essentia; cum intellectu creato. Ita P. Soar. lib. 2. de attrib. cap. 12. à num. 8. P. Valent. tom. 1. d. 1. q. 12. punct. 2. P. Molin. 1. p. q. 12. art. 2. d. 2. P. Gil tom. 2. tr. 6. cap. 2. ubi latius de hac re contra Caiet. 1. p. q. 12. art. 2. ad 3. Bannez 1. p. q. 12. art. 2. Conclus. 4. Zamel. ibid. quest. 3. Pesant. proximè cit. Navarret. contrav. 35. & alios negantes Essentia; divinæ concursum effectivum ad sui visionem, quos latè refert Agid. Lufitan. tom. 2. lib. 12. p. 2. q. 4. art. 5. §. 1. & admittentes tertium illum concursum, quem appellare solent unionem quandam mirabilem, & ineffabilem; ideoque dicunt admittendam,